PROGRAMMA 3 – EEN SOCIAAL EN VITAAL VEENENDAAL

Veenendaal maakt
plaats voor jou

Visie Programma 3

Een sterke samenleving begint bij mensen die kunnen meedoen, zich kunnen ontwikkelen en toegang hebben tot ondersteuning wanneer dat nodig is. In Veenendaal werken we daarom aan een stevige sociale basis, met goede maatschappelijke voorzieningen, voldoende en passende opvang, sterke jeugdhulp en beleid dat bestaanszekerheid bevordert. Deze voorzieningen vormen de basis voor ontmoeting, ontwikkeling en ondersteuning. Ook een zorgvuldige opvang en integratie van nieuwkomers draagt bij aan sociale samenhang en participatie. Voor jongeren is een veilige, gezonde en kansrijke omgeving essentieel om op te groeien. Tegelijkertijd is bestaanszekerheid een randvoorwaarde voor deelname aan de samenleving: zonder voldoende zekerheid op het gebied van inkomen, werk, wonen, gezondheid en sociale relaties nemen kansen op ontwikkeling en participatie af.

Tegelijk staat het sociaal domein, zowel landelijk als in Veenendaal, onder grote druk. In heel Nederland spelen drie structurele problemen: de zorg wordt te duur, er is te weinig personeel en het vertrouwen van inwoners daalt, onder andere doordat de beschikbaarheid en kwaliteit van zorg onder druk staan. Daarnaast komen daar de financiële discussies met het Rijk en een stijgende vraag naar jeugdhulp bij. De komende jaren moeten we daarom scherpe keuzes maken. We kunnen niet alles blijven doen, maar we willen wél goede ondersteuning blijven bieden aan inwoners die dit echt nodig hebben.

Heldere communicatie is essentieel. Inwoners moeten weten wat de gemeente wel en niet kan, en wat zij zelf of samen met hun omgeving kunnen oppakken. De samenleving zal meer zelf moeten oplossen, terwijl wij blijven investeren in een sterke sociale basis. Deze bewegingen zijn nodig om het sociaal domein in Veenendaal toekomstbestendig te houden en te bouwen aan een sociaal en vitaal Veenendaal waarin iedereen de mogelijkheid heeft om mee te doen en zich verbonden te voelen met de Veense samenleving.

Wij vinden het belangrijk dat iedere inwoner kan meedoen, ongeacht leeftijd, beperking, achtergrond of inkomen. Daarom werken wij aan een inclusieve samenleving waarin fysieke, sociale en digitale toegankelijkheid vanzelfsprekend zijn. Daarbij erkennen we de belangrijke rol van vrijwilligersorganisaties, verenigingen, geloofsgemeenschappen, maatschappelijke initiatieven en informele netwerken, waarvan de samenwerking met formele organisaties een essentiële basis vormt voor een sterke sociale infrastructuur in Veenendaal.

Financiën Programma 3

Bedragen x € 1.000	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten	-40.872	-41.677	-41.677	-41.788
Lasten	168.599	164.549	162.121	163.311
Saldo programma (voor mutaties reserves)	**127.728**	**122.872**	**120.444**	**121.522**
Beschikkingen	-823	-412	-712	-712
Stortingen	-	-	-	-
Saldo mutaties reserves	**-823**	**-412**	**-712**	**-712**
Saldo programma (na mutaties reserves)	**126.904**	**122.459**	**119.731**	**120.810**

Thema's Programma 3

I. Maatschappelijke voorzieningen
II. Opvang
III. Jeugd
IV. Bestaanszekerheid
V. Overig

Verbonden partijen Programma 3

- Sociale werkvoorziening Zuid-Oost Utrecht (IW4)
- Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Utrecht (GGDrU)
- Bedrijfsvoeringsorganisatie Valleihopper
- Jeugdhulpregio JeugdFV
- Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
- Stichting Veens Welzijn

Thema I – Maatschappelijk voorzieningen

Algemeen Maatschappelijke voorzieningen

Veenendaal ontwikkelt een toekomstbestendig netwerk van maatschappelijke voorzieningen waarin onderwijs, opvang, zorg, sport, cultuur en welzijn steeds meer samenkomen. Inclusieve en multifunctionele gebouwen bieden ruimte aan leren, ontmoeten en ondersteuning dicht bij huis. Met een strategisch verspreid en goed bereikbaar voorzieningenaanbod groeien gezonde, inclusieve wijken mee met de ontwikkeling van de gemeente.

Ambitie
In Veenendaal willen we maatschappelijk vastgoed inzetten voor maatschappelijke doelen, met een toekomstbestendige en flexibele voorzieningenstructuur, die aansluit op veranderingen in de Veense samenleving en deze versterkt.

Richtinggevende doelen raadsakkoord

1. Voldoende maatschappelijke voorzieningen in Veenendaal
We realiseren een goed gespreid aanbod van maatschappelijke voorzieningen op wijkniveau, afgestemd op de behoeften van inwoners.

2. Sociale verbinding faciliteren we met maatschappelijk vastgoed
We benutten vastgoed als toegankelijk middel om ontmoeting, samenwerking en sociale cohesie in de samenleving te versterken.

3. Realisatie van multifunctionele gebouwen
We stimuleren vanwege de beperkte ruimte de ontwikkeling van multifunctionele gebouwen die flexibel inzetbaar zijn en verschillende maatschappelijke functies combineren.

4. Vergroten van financiële en beleidsmatige ruimte
We vergroten de financiële en beleidsmatige ruimte voor betrokken partijen door het vereenvoudigen van procedures en het terugdringen van administratieve lasten.

Samenhang met

- Wonen
- Duurzaamheid
- Leefbaarheid
- Opvang
- Jeugd

Beleid gerelateerd aan thema Maatschappelijke voorzieningen

Naam beleidsstuk	Wanneer vastgesteld
Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Veenendaal 2025 – 2042	
Omgevingsvisie 2030	
strategische kaders en accomodatiebeleid vastgoed	18/05/2017
IHP 2026-2030	16/07/2024
Integraal duurzaam vastgoedbeheerplan 2021-2024	27/05/2021

Actuele ontwikkelingen thema Maatschappelijke voorzieningen

Bij de ontwikkeling van maatschappelijke voorzieningen is inhoudelijk beleid het startpunt. Veenendaal groeit en de vraag naar maatschappelijke voorzieningen neemt toe. Tegelijkertijd hebben we te maken met een herstelopgave voor ons onderwijs- en sportvastgoed. Ons doel is een toekomstbestendig, flexibel en evenwichtig verspreid aanbod van voorzieningen dat meegroeit met de stad. De basis hiervoor is gelegd in het rapport 'Ruimte voor maatschappelijke voorzieningen Veenendaal' (2025). In dit rapport wordt gesteld dat het noodzakelijk is voor de gemeente om zich flexibel op te stellen om in de groeiende behoefte van maatschappelijke voorzieningen te kunnen voorzien. Dit biedt kansen om als gemeente ambitieus te handelen. Zo kan er worden gekeken naar dubbelgebruik en hergebruik van ruimten voor verscheidene maatschappelijke partijen. Het begrotingsjaar 2027 staat in het teken van de concrete uitvoering van drie hoofdadviezen. Deze zijn als volgt:

1. Planologische borging en spreiding:
We integreren de behoefte aan voorzieningen in de nieuwe Omgevingsvisie (2028). Daarnaast stellen we 'wijkpaspoorten' op voor een optimale spreiding per buurt en borgen we gewenste functies planologisch in het Omgevingsplan.

2. Centrale regie en coördinatie:
We richten één centraal gemeentelijk aanspreekpunt in. Dit verbetert de samenwerking met partners, zoals Veens Welzijn en VeenVesters, en zorgt ervoor dat we bij ruimtelijke projecten vanaf de start kansen voor maatschappelijk vastgoed benutten.

3. Data-gestuurde monitoring:
We ontwikkelen een specifiek dashboard maatschappelijke voorzieningen om data over vraag, aanbod en wijkervaringen actueel te houden.

Voor de uitwerking van deze adviezen voeren we de volgende activiteiten uit:

- Onderwijs- en sportvastgoed: We zetten in op de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs. Samen met Sportservice Veenendaal en sportaanbieders stellen we het IHP Sport op. Ook voeren we de motie uit voor actievere steun aan sportverenigingen met een eigen accommodatie. Hierbij onderzoeken we ook de mogelijkheden voor multigebruik en dubbelgebruik.

- Multifunctioneel ruimtegebruik: We inventariseren knelpunten in beleid die dubbelgebruik van ruimtes in de weg zitten en komen met een voorstel om dit te vergemakkelijken. Daarnaast leveren we een concreet voorstel op voor een multifunctioneel gebouw (wonen, zorg, onderwijs, ontmoeten) in Het Ambacht.

De activiteiten in 2027 worden in eerste instantie zoveel mogelijk opgevangen binnen de bestaande middelen en budgetten. De verdere uitwerking van de drie hoofdadviezen leidt in de loop van 2027 mogelijk tot een aanvullende budgetvraag. Indien noodzakelijk wordt hiervoor een separaat raadsvoorstel ingediend.

Taakvelden thema Maatschappelijke voorzieningen

Taakveld (bedragen x1000)	B/L	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
0.3A Beheer overige gebouwen en gronden	Baten	-438	-438	-438	-438
	Lasten	1.493	1.448	1.516	1.406
Totaal 0.3A Beheer overige gebouwen en gronden		**1.055**	**1.011**	**1.078**	**969**
4.1 Openbaar basisonderwijs	Lasten	240	240	240	240
Totaal 4.1 Openbaar basisonderwijs		**240**	**240**	**240**	**240**
4.2A Openbaar basisonderwijs	Baten	-1.052	-1.052	-1.052	-1.014
	Lasten	6.508	6.589	6.545	6.848
Totaal 4.2A Openbaar basisonderwijs		**5.457**	**5.538**	**5.493**	**5.834**
4.2B Openbaar basisonderwijs	Lasten	415	415	415	415
Totaal 4.2B Openbaar basisonderwijs		**415**	**415**	**415**	**415**
4.3A Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Lasten	270	270	270	270
Totaal 4.3A Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		**270**	**270**	**270**	**270**
4.3B Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Lasten	7	2	1	1
Totaal 4.3B Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		7	2	1	1
5.1A Sportbeleid en activering	**Lasten**	**34**	**34**	**33**	**32**
Totaal 5.1A Sportbeleid en activering		34	34	33	32
5.2A Sportaccommodaties	**Baten**	**-3.888**	**-3.888**	**-3.888**	**-3.888**
	Lasten	2.563	2.546	2.359	2.293
Totaal 5.2A Sportaccommodaties		**-1.325**	**-1.342**	**-1.529**	**-1.595**
5.3A Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Baten	-1.751	-1.751	-1.751	-1.925
	Lasten	1.414	1.703	2.039	3.278
Totaal 5.3A Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		**-337**	**-48**	**288**	**1.353**
5.3B Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Lasten	4.264	3.590	3.958	3.958
Totaal 5.3B Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		**4.264**	**3.590**	**3.958**	**3.958**
5.4A Musea	Lasten	120	120	120	120
Totaal 5.4A Musea		**120**	**120**	**120**	**120**
5.4B Musea	Lasten	402	402	402	402
Totaal 5.4B Musea		**402**	**402**	**402**	**402**
5.5B Cultureel Erfgoed	Baten	0	0	0	0
	Lasten	6	6	6	6
Totaal 5.5B Cultureel Erfgoed		**6**	**6**	**6**	**6**
5.6A Media	Baten	0	0	0	0
	Lasten	2.820	2.820	2.820	2.820
Totaal 5.6A Media		**2.820**	**2.820**	**2.820**	**2.820**
5.6B Media	Lasten	56	56	56	56
Totaal 5.6B Media		**56**	**56**	**56**	**56**
5.7A Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Lasten	314	478	473	456
Totaal 5.7A Openbaar groen en (openlucht) recreatie		**314**	**478**	**473**	**456**
5.7C Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Lasten	2.261	2.261	2.247	2.243
Totaal 5.7C Openbaar groen en (openlucht) recreatie		**2.261**	**2.261**	**2.247**	**2.243**
6.1D Samenkracht en burgerparticipatie	Baten	-2.008	-2.008	-2.008	-2.008
	Lasten	1.076	1.076	1.075	1.104
Totaal 6.1D Samenkracht en burgerparticipatie		**-932**	**-932**	**-933**	**-904**
6.1E Samenkracht en burgerparticipatie	Lasten	67	67	67	67
Totaal 6.1E Samenkracht en burgerparticipatie		**67**	**67**	**67**	**67**
Totaal thema 3.1 Maatschappelijke voorzieningen		**15.193**	**14.985**	**15.506**	**16.743**

Omschrijving (toelichting)

Het meerjarenbeeld op het taakveld Cultuur vertoont een incidentele daling in 2028 ten opzichte van 2027, gevolgd door een structurele stijging in de jaren daarna. In 2027 liggen

de lasten incidenteel hoger door (de afronding van) het afstoten en ontvlechten van het huidige theater. In 2028 vallen deze frictie-/transitielasten weg.
Vanaf 2028 start de realisatie- en bouwfase van de nieuwbouw van het theater. Naarmate het investeringskrediet geleidelijk wordt uitgeput, nemen de toegerekende kapitaallasten (bouwrente en financieringslasten) cumulatief toe, waardoor het budgettaire beslag vanaf 2029 weer toeneemt.

Thema II – Opvang

Algemeen Opvang

Veenendaal biedt opvang en begeleiding vanuit de integrale kwaliteitsaanpak VISA-Veenendaal, waarbij participatie, werk, zingeving en integratie vanaf de eerste dag centraal staan. In samenwerking met partners, waaronder het COA, wordt gezorgd voor een veilige en toekomstgerichte plek voor verschillende doelgroepen. Door te werken aan een sterke verbinding met de lokale samenleving ontstaat een inclusieve omgeving waarin nieuwkomers volwaardig kunnen meedoen en bijdragen.

Ambitie
We willen dat Veenendaal een betrokken en betrouwbare gemeente is waar we opvang zorgvuldig organiseren, integratie vanaf het begin stimuleren en met maatwerk en heldere communicatie werken aan een menswaardige en breed gedragen aanpak.

Richtinggevende doelen raadsakkoord

1. Goede opvang voor wie het nodig heeft
We zorgen voor voldoende, passende en menswaardige opvang volgens de Spreidingswet (asiel opvang) en volgens de provinciale verdeling (Oekraïne opvang).

2. Aanpak VISA-Veenendaal doorzetten en uitbouwen
We investeren met de VISA-Veenendaal aanpak vanaf dag één in taal, meedoen en werk, zodat nieuwkomers direct kennismaken met Veenendaal en onze samenleving en op die manier snel zelf- en samenredzaam worden.

3. Lokaal beleid op maat
We ontwikkelen lokaal beleid dat flexibel inspeelt op veranderende opvangopgaven en aansluit bij de behoeften van Veenendaal, met aandacht voor kleinschaligheid, initiatieven uit de Veense samenleving, toekomstbestendigheid en maatwerk in begeleiding en integratie. Het uitgangspunt is zoveel mogelijk grip en regie houden vanuit de gemeente, waarbij de gemeenteraad proactief betrokken wordt.

4. Duidelijk communiceren
We zorgen voor tijdige, open en realistische communicatie over opvang in Veenendaal en leggen daarbij proactief uit welke keuzes we maken.

Samenhang met

- Wonen
- Leefbaarheid
- Maatschappelijke voorzieningen
- Bestaanszekerheid

Beleid gerelateerd aan thema opvang

Omschrijving (toelichting)

Er zijn geen vastgestelde beleidsdocumenten met betrekking tot dit thema.

Actuele ontwikkelingen thema Opvang

Binnen het programma Opvang staan de komende periode verschillende ontwikkelingen centraal die van invloed zijn op de uitvoering en de financiële kaders. Zo wordt gekeken hoe de bestaande opvanglocaties verder geoptimaliseerd kunnen worden, waarbij wordt gestuurd op een efficiënte inzet van capaciteit, kwaliteit van de opvang en een duurzame organisatie van het opvanglandschap.
Daarnaast wordt rekening gehouden met de gewijzigde bekostigingssystematiek voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Vanaf 2027 worden gemeenten uitsluitend nog gecompenseerd voor de daadwerkelijk gemaakte kosten. De financiële voordelen die de afgelopen jaren voortvloeiden uit de huidige bekostigingssystematiek komen daarmee te vervallen, waardoor een doelmatige inrichting van de opvang en een zorgvuldig financieel beheer nog belangrijker worden.
Ook wordt de doorontwikkeling van VISA Veenendaal voortgezet. Daarbij ligt de nadruk op het verder versterken van de integrale aanpak, waarin opvang, participatie, zelfredzaamheid en verbinding met de samenleving samenkomen. Er zijn in Veenendaal afspraken gemaakt voor een langjarige opvanglocatie om te voldoen aan de Spreidingswet opgave echter met de huidige taakstelling dienen er nog ruim honderd opvangplekken toegevoegd te worden.
Tot slot wordt gewerkt aan de verdere uitwerking van de langjarige opvang, passend binnen de gemaakte bestuurlijke afspraken en de ambitie om te komen tot een toekomstbestendige en stabiele opvangvoorziening. Na vaststelling van het raadsprogramma wordt bezien of deze ontwikkelingen aanleiding geven tot een nadere uitwerking of aanvulling van de programmabegroting.

Taakvelden Opvang

Taakveld (bedragen x1000)	B/L	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
6.1H Samenkracht en Burgerparticipatie	Lasten	-1.012	-1.005	-292	-292
Totaal 6.1H Samenkracht en Burgerparticipatie		**-1.012**	**-1.005**	**-292**	**-292**
Totaal thema 3.2 Opvang		**-1.012**	**-1.005**	**-292**	**-292**

Thema III – Jeugd

Algemeen Jeugd

Wij zetten in op sterke, veerkrachtige gemeenschappen waarin kinderen en jongeren veilig en gezond opgroeien en zich ontwikkelen tot zelfstandige burgers die volwaardig deelnemen aan de samenleving. Door integraal beleid en samenwerking bieden wij jongeren kansen via (passend) onderwijs, werk en huisvesting, zodat zij hun talenten kunnen benutten en toekomstperspectief opbouwen. Jongeren, ouders en hun netwerk nemen hierin een actieve rol, met ondersteuning van de gemeente waar nodig, zodat ondersteuning aanvullend en versterkend is. Ook neemt de afhankelijkheid van jeugdzorg af, in lijn met de koers van Grenzen aan onze jeugdzorg.

Ambitie

Wij streven naar sterke, veerkrachtige gemeenschappen waarin alle kinderen en jongeren veilig, gezond en kansrijk opgroeien, hun talenten ontwikkelen en met vertrouwen hun weg vinden naar zelfstandigheid en volwaardige deelname aan de samenleving.

Richtinggevende doelen raadsakkoord

1. Jongeren groeien op in sterke en veerkrachtige gemeenschappen
We versterken de sociale pedagogische basis en bouwen aan wijken waar jongeren gezond, veilig en verbonden kunnen opgroeien, en waar tijdige steun mogelijk voorkomt dat zwaardere jeugdzorg nodig is. Dit doen we onder andere door samenwerking met ouders/verzorgers, onderwijs en maatschappelijke voorzieningen.

2. Toekomstkansen vergroten door het bieden van passende opleidingsmogelijkheden, werkgelegenheid, huisvesting
We bieden jongeren alternatieven door te zorgen voor o.a. passende opleidingsmogelijkheden, goede werkgelegenheid en adequate huisvesting zodat zij zich steeds meer ontwikkelen naar zelfstandigheid.

3. Integraal jongerenbeleid voor alle jeugdigen
We voeren een integraal jongerenbeleid voor alle jeugdigen van -9 maanden tot en met 27 jaar.

4. Jongeren krijgen ruimte om mee te doen, elkaar te ontmoeten en zich te ontwikkelen
We investeren in gezondheid, veiligheid en democratie door o.a. sport, cultuur, jongerenwerk, veilige ontmoetingsplekken en positieve alternatieven, zodat jongeren actief deelnemen en hun talenten ontwikkelen.

5. Jongeren, ouders en hun netwerk nemen verantwoordelijkheid, hulpverlening is aanvullend
We stimuleren dat (veilige) gezinnen en hun sociale netwerken problemen zoveel mogelijk zelf oplossen, indien nodig met passende ondersteuning vanuit o.a. de gemeente.

Samenhang met

- Wonen
- Veiligheid
- Leefbaarheid
- Bestaanszekerheid

Beleid gerelateerd aan thema Jeugd

Naam beleidsstuk	Wanneer vastgesteld
Grenzen aan onze jeugdzorg 2025	
Integraal Beleidskader Sociaal Domein 2024-2027	16/11/2023
Model Veenendaal 2020	20/12/2018
Integrale verordening sociaal domein Veenendaal, laatst gewijzigd d.d.	
Nadere regels toegang en toeleiding Veenendaal	01/06/2021
Beleidsregels jeugdhulp Veenendaal	1-6-2021
Beleidsregels tegemoetkoming kosten kinderopvang op sociaal-medische indicatie Veenendaal	1-6-2021

Actuele ontwikkelingen thema Jeugd

Lokaal Hervormingsagenda - vervolg project Grenzen aan onze jeugdzorg
De uitgaven aan jeugdzorg blijven landelijk sterk stijgen. Ook in Veenendaal zet deze trend zich voort. Hoewel de Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd begin 2027 met een zwaarwegend advies komt over de voortgang en de financiële houdbaarheid van de jeugdzorg, willen en kunnen we in Veenendaal hier niet op wachten. Op dit moment is bovendien nog onduidelijk wat de precieze inhoud en gevolgen van dit advies zullen zijn.

Om meer grip te krijgen op de jeugdzorg heeft de gemeenteraad zich daarom in oktober 2025 unaniem achter het projectplan ‘Hervormingsagenda: Grenzen aan onze jeugdzorg’ (GAOJ) geschaard. In 2026 is gestart met het uitwerken van verschillende projecten die moeten bijdragen aan het verminderen van het gebruik van jeugdhulp en het terugdringen van de uitgaven aan jeugdzorg.

In 2027 wordt verder geïnvesteerd in deze projecten. Deze moeten er onder andere voor zorgen dat we meer regie krijgen op zowel complexe als lichtere vormen van jeugdhulp en beter kunnen beoordelen of jeugdzorg nodig is en gedurende het traject nodig blijft. Het CJG heeft bij de uitvoering hiervan een belangrijke rol en heeft het CJG voor 2027 extra financiële middelen aangevraagd.

Regionaal Veiligheidsteam Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming
In 2027 werken wij met het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), Veilig Thuis, Jeugdbescherming, Raad voor de Kinderbescherming verder aan de ontwikkeling van het Regionale Veiligheidsteam (RVT) vanuit het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming.
Onze focus in 2027 blijft het verhogen van de kwaliteit en effectiviteit van de aangeboden ondersteuning. Uitgangspunt is om gezinsgericht en domeinoverstijgend te kijken wat nodig is om rust en stabiliteit in het gezin terug te brengen en om zoveel mogelijk veiligheidsproblematiek al in een preventief kader op te kunnen lossen, ter voorkoming van ondertoezichtstellingen en/of uithuisplaatsingen.
In 2027 wordt het veiligheidsteam verder uitgebreid met uitvoerend medewerkers vanuit Veilig Thuis en de Jeugdbescherming, zodat vanuit deze organisaties de meeste dienstverlening vanuit het regionaal veiligheidsteam wordt uitgevoerd. In de schil rond het team zal extra deskundigheid worden toegevoegd vanuit onder andere de forensische zorg en de verslavingszorg.

Gemeenschappelijke Regeling (GR) JeugdFV
Binnen de GR JeugdFV wordt gewerkt aan het verhogen van de slagkracht in de regio en uitvoering gegeven aan de verbetering en versterking van de jeugdhulp. De beleidsmatige samenwerking vindt plaats via de Intergemeentelijke samenwerking (IGS).
In 2026 is de Regiovisie JeugdFV vastgesteld. De regiovisie is richtinggevend tot en met 2040 en stelt duidelijke lijnen waarlangs wij de regionale jeugdhulp organiseren. In 2027 worden de lijnen in een meerjarenplan geconcretiseerd, en gekoppeld aan concrete projecten en acties voor de komende vier jaar. Daarbij borgen we dat de projecten en acties aansluiten bij onze lokale acties in het kader van het project Grenzen aan onze Jeugdzorg.

Taakvelden thema Jeugd

Taakveld (bedragen x1000)	B/L	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
6.1A Samenkracht en burgerparticipatie	Baten	-12	-12	-12	-12
	Lasten	137	136	136	136
Totaal 6.1A Samenkracht en burgerparticipatie		**124**	**124**	**124**	**124**
6.1B Samenkracht en burgerparticipatie	Lasten	1.849	1.799	1.799	1.799
Totaal 6.1B Samenkracht en burgerparticipatie		**1.849**	**1.799**	**1.799**	**1.799**
6.22A Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	Lasten	7.216	7.216	7.216	7.256
Totaal 6.22A Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd		**7.216**	**7.216**	**7.216**	**7.256**
6.22B Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	Baten	-209	-209	-209	-183
	Lasten	273	273	273	273
Totaal 6.22B Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd		**64**	**64**	**64**	**90**
6.22C Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	Lasten	-15	0	0	0
Totaal 6.22C Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd		**-15**	**0**	**0**	**0**
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	Baten	-365	-1.270	-1.270	-1.270
	Lasten	1.662	-529	-527	-528
Totaal 6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal		**1.297**	**-1.799**	**-1.797**	**-1.798**
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	Lasten	13.899	13.899	13.899	13.899
Totaal 6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal		**13.899**	**13.899**	**13.899**	**13.899**
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	Lasten	7.645	7.645	7.645	7.645
Totaal 6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk		**7.645**	**7.645**	**7.645**	**7.645**
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	Lasten	6.718	6.718	6.718	6.718
Totaal 6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal		**6.718**	**6.718**	**6.718**	**6.718**
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	Lasten	1.695	1.695	1.695	1.695
Totaal 6.762 Jeugdhulp met verblijf landelijk		**1.695**	**1.695**	**1.695**	**1.695**
6.792 PGB Jeugd	Lasten	415	415	415	415
Totaal 6.792 PGB Jeugd		**415**	**415**	**415**	**415**
6.821 Jeugdbescherming	Lasten	2.416	2.426	2.426	2.426
Totaal 6.821 Jeugdbescherming		**2.416**	**2.426**	**2.426**	**2.426**
6.822 Jeugdreclassering	Lasten	273	273	273	273
Totaal 6.822 Jeugdreclassering		**273**	**273**	**273**	**273**
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	Lasten	918	918	918	918
Totaal 6.92 Coördinatie en beleid Jeugd		**918**	**918**	**918**	**918**
Totaal thema 3.3. Jeugd		**44.514**	**41.392**	**41.394**	**41.460**

Thema IV – Bestaanszekerheid

Algemeen bestaanszekerheid

Veenendaal zet in op het versterken van bestaanszekerheid, zodat inwoners naar vermogen kunnen meedoen en elkaar kunnen ondersteunen. Door aandacht te geven aan de vijf leefgebieden – financiën, wonen, gezondheid, werk en sociale relaties – wordt zichtbaar waar kwetsbaarheden ontstaan en waar ondersteuning nodig is. Met gerichte inzet voor inwoners in een kwetsbare positie werken we aan een inclusieve samenleving waarin iedereen meer grip krijgt op het eigen leven en volwaardig kan deelnemen.

Ambitie
We willen actief werken aan bestaanszekerheid voor alle inwoners, met aandacht voor verschillen tussen buurten en haar bewoners en een aanpak die inzet op optimalisatie, samenwerking, vroegsignalering en toegankelijke ondersteuning.

Richtinggevende doelen raadsakkoord

1. Oorzaken van bestaansonzekerheid wegnemen
We doorbreken bestaansonzekerheid door omstandigheden aan te pakken die mensen kwetsbaar maken, zodat inwoners duurzaam vooruit kunnen en volwaardig meedoen.

2. Stille armoede aanpakken
We maken verborgen problemen zichtbaar en verlagen drempels naar hulp en maken ondersteuning beter vindbaar voor inwoners die we niet weten te bereiken. We zoeken naar doorbraken wanneer de reguliere aanpak onvoldoende werkt.

3. Samen sneller en effectiever handelen
We stimuleren samenwerking en vroegsignalering tussen informele en formele maatschappelijke partners, zodat inwoners sneller duidelijkheid en effectieve ondersteuning krijgen.

4. Benutten van de bestaande minimaregelingen en voorzieningen
We benutten de bestaande minimaregelingen en voorzieningen optimaal door ze slimmer, toegankelijker en effectiever te maken. Tegelijk vergroten we de zichtbaarheid, zodat inwoners de juiste ondersteuning eenvoudiger en sneller weten te vinden.

5. Gericht investeren in bestaanszekerheid
We investeren gericht in wijken en buurten waar bestaanszekerheid het meest onder druk staat, dichtbij inwoners die dit het meest nodig hebben.

Samenhang met

- Wonen
- Economie
- Veiligheid
- Leefbaarheid
- Weerbaarheid
- Maatschappelijke voorzieningen
- Opvang
- Jeugd

Beleid gerelateerd aan thema Bestaanszekerheid

Naam beleidsstuk	Wanneer vastgesteld
Integraal Beleidskader Sociaal Domein 2024-2027	16/11/2023
Integrale verordening sociaal domein Veenendaal, laatste wijziging d.d.	
Beleidsregel krediethypotheek Pw Veenendaal	25/05/2021
Beleidsregel uitvoering kostendelersnorm Veenendaal	25/05/2021
Beleidsregel vaststelling hoogte vermogen Veenendaal	25/05/2021
Beleidsregel terug- en invordering en heronderzoeken Bbz Veenendaal	25/05/2021
Beleidsregel terugvordering, verhaal en invordering Participatiewet,	25/05/2021
IOAW, IOAZ Veenendaal	25/05/2021
Beleidsregel individuele inkomenstoeslag Veenendaal	01/06/2021
Beleidsregel tegenprestatie naar vermogen Veenendaal	25/05/2021
Beleidsregel vrijlating giften Participatiewet gemeente Veenendaal	13/07/2021
Beleidsplan Handhaving sociaal domein	21/12/2021
Beleidsregels Regeling opvang ontheemden Oekraïne	19/04/2022
Beleidsregel Integrale Schuldhulpverlening Veenendaal	13/07/2021
Beleidsregels inburgering gemeente Veenendaal	21/04/2023
Beleidsregel draagkracht bijzondere bijstand	06/02/2023
Beleidsregel Taaleis Veenendaal	25/05/2021
Beleidsregel tegemoetkoming eigen bijdrage kinderopvang Veenendaal	25/05/2021
Beleidsregels tegemoetkoming kosten kinderopvang op sociaal-medische indicatie Veenendaal	25/05/2021
sociaal-medische indicatie Veenendaal	25/05/2021
Besluit Re-integratie Veenendaal	25/05/2021
Beleidsregel scholingsplicht Veenendaal	25/05/2021
Gemeenschappelijke Regeling Sociale Werkvoorziening Zuid Oost Utrecht	22/06/2023
Beleidsregel studietoeslag gemeente Veenendaal	21/04/2023
Beleidsregels inburgering gemeente Veenendaal	21/04/2023
Besluit Maatschappelijke ondersteuning	30/04/2025

Actuele ontwikkelingen thema Bestaanszekerheid

Participatiewet in Balans

In 2027 wordt de verdere invoering van de Participatiewet in Balans zichtbaar in de gemeentelijke uitvoering. De wijzigingen zijn gericht op een menselijker en eenvoudiger uitvoering van de Participatiewet, met meer ruimte voor maatwerk en aandacht voor bestaanszekerheid en participatie. Dit vraagt om aanpassingen in werkprocessen, dienstverlening en systemen. Het Rijk stelt hiervoor middelen beschikbaar, maar de financiële gevolgen voor individuele gemeenten zijn mede afhankelijk van de lokale doelgroep en de wijze van uitvoering. Zo kan het bieden van meer maatwerk vragen om uitbreiding van personele capaciteit. Vanaf 2027 krijgen gemeenten daarnaast extra middelen voor taalonderwijs.

Wet handhaving sociale zekerheid

Per 1 januari 2027 treedt de Wet handhaving sociale zekerheid in werking. Gemeenten krijgen meer ruimte voor maatwerk, waarbij meer rekening wordt gehouden met de ernst van een overtreding en de mate van verwijtbaarheid. Dit vraagt om aanpassing van beleid, werkprocessen, systemen en de deskundigheid van medewerkers. De financiële gevolgen liggen vooral in de benodigde uitvoeringscapaciteit en mogelijke veranderingen in inkomsten uit boetes en terugvorderingen. Gemeenten ontvangen hiervoor een extra bijdrage in het gemeentefonds.

Doorontwikkeling arbeidsmarktregio
De samenwerking binnen de arbeidsmarktregio's wordt verder doorontwikkeld om de dienstverlening aan werkzoekenden, werkenden en werkgevers toegankelijker en meer samenhangend te organiseren. Voor gemeenten betekent dit een intensievere regionale samenwerking met onder meer UWV, werkgevers en onderwijs. Dit kan lokaal leiden tot een andere verdeling van taken, verantwoordelijkheden en capaciteit en mogelijk tot extra kosten voor regionale coördinatie en uitvoering. Daar staat tegenover dat regionale samenwerking kansen biedt om schaarse expertise te bundelen, werkgevers beter te bedienen en inwoners effectiever naar werk of participatie te begeleiden. Dekking voor deze ontwikkeling komt uit regionale middelen. De precieze financiële impact, ook in de gemeentelijke begroting, is afhankelijk van de verdere uitwerking van de regionale governance en financiering.
In 2026 is de benodigde governance uitgewerkt en op basis van een arbeidsmarktanalyse de strategische meerjarenagenda ontwikkeld. Vanaf 2027 geven we daar gezamenlijk uitvoering aan.
Ook wordt de dienstverlening door het op 1 april 2026 geopende Werkcentrum FoodValley verder ontwikkeld. Als gemeente zorgen we voor een goede aansluiting op onze eigen dienstverlening en zetten we ons in voor de ontsluiting van regionaal ondersteuningsaanbod voor alle inwoners, bijvoorbeeld als onderdeel van een wijkgerichte aanpak.

Verbeteragenda beschut werk
De verdere verbetering van beschut werk blijft in 2027 een belangrijk aandachtspunt. Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om passende beschutte werkplekken te realiseren voor inwoners die uitsluitend onder aangepaste omstandigheden kunnen werken. De ontwikkeling vraagt om voldoende werkplekken, begeleiding en een passende infrastructuur, vaak in samenwerking met sociaal ontwikkelbedrijven en werkgevers. Financieel is relevant dat het Rijk de bijdrage voor beschut werk heeft verhoogd. Gemeente Veenendaal loopt voor op de taakstelling beschut. Voor de extra werkplekken ontvangt de gemeente geen extra middelen. Vanaf 2027 wordt het verdeelmodel voor de rijksmiddelenmeer gebaseerd op realisatie Dit is daardoor gunstig en geeft ruimte om de verbeteragenda primair als een kwaliteitsimpuls te zien.

Toekomstbestendige sociale infrastructuur
In 2018 hebben de gemeenten Veenendaal, Rhenen en Renswoude samen met IW4 de Visie IW4 2018–2028 vastgesteld. Hierin zijn afspraken gemaakt over de taakverdeling tussen de gemeenten en IW4, de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en de financiering van IW4. Sindsdien zijn de maatschappelijke opgave, de financiële kaders en de landelijke ontwikkelingen gewijzigd. Daarnaast heeft het Rijk tijdelijke impulsmiddelen beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van een toekomstbestendige sociale infrastructuur. Daarom stellen de gemeenten en IW4 in 2027 een nieuwe visie op, die voortbouwt op de bestaande samenwerking en praktijk, maar nadrukkelijk inzet op regionale samenwerking met de gemeenten in de Regio Foodvalley en omliggende sociale ontwikkelbedrijven. Hiermee wordt toegewerkt naar een toekomstbestendige sociale infrastructuur met een gezonde en duurzame financiële basis.

Inkomens-en vermogensafhankelijke bijdrage WMO (IVB)
Naar verwachting wordt het wetvoorstel over de invoering van een inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage (ivb) op grond van de Wmo 2015 in 2028 ingevoerd. Deze bijdrage komt in de plaats van het abonnementstarief voor de Wmo. De gemeente blijft verantwoordelijk voor mensen die de hulp niet zelf kunnen regelen of betalen. Voor die groep komt er een vangnet en hiervoor ontvangt de gemeente een bijdrage. In 2027 voorzien we (de kosten van) personele inzet om er voor te zorgen dat de overgang naar de IVB in 2028 goed kan verlopen. Nog onbekend is of het Rijk hiervoor implementatiemiddelen beschikbaar stelt.

Armoedebeleid

In 2027 werken we verder aan een toekomstbestendig armoedebeleid, in lijn met de uitgangspunten van de Hervormingsagenda Inkomensondersteuning. We zetten in op vereenvoudiging en toegankelijkheid van het aanbod. We verminderen onnodige uitvoeringslasten en maken waar mogelijk gebruik van proactieve dienstverlening.

Schulddienstverlening
2027 staat in het teken van de doorontwikkeling van de dienstverlening in lijn met de landelijk geformuleerde Basisdienstverlening. De nadruk ligt op het vergroten van de effectiviteit en duurzaamheid. We zetten in op een integrale aanpak en het voorkomen van terugval. Daarmee willen we niet alleen meer inwoners bereiken, maar vooral de maatschappelijke impact van onze dienstverlening vergroten. De landelijke digitalisering van de schuldenketen wordt voortgezet en lokaal houdt dit de implementatie van Data Delen Armoede en Schulden (DDAS) in.

Inburgering
In het coalitieakkoord ‘Aan de slag: Bouwen aan een beter Nederland’ is afgesproken dat meedoen de norm wordt. Het kabinet wil dat iedereen, ook nieuwkomers, actief deelnemen én bijdragen aan de samenleving. Dat betekent snel starten met taal en werk of school. Op basis van uitgangspunten, zoals ‘werk is de standaard’, ‘zo snel mogelijk aan het werk’ en ‘Nederlands is de voertaal’ zetten we in 2027 hier actief op in. Onduidelijk is nog hoeveel middelen in 2027 voor de aanpak van de integratie van nieuwkomers wordt toegekend.

Maatschappelijke Opvang
Vanwege gestegen kosten en stijgende aantallen daklozen met complexer problematiek is de regionale begroting niet meer dekkend. Daarnaast is gebleken dat de indexering van de doeluitkering maatschappelijke opvang (DUMO) die centrumgemeente Ede ontvangt, via het gemeentefonds aan alle individuele gemeenten wordt uitgekeerd (het accres). Een deel hiervan is in onze begroting al verwerkt op het taakveld Maatschappelijke Opvang en beschikbaar gesteld ten behoeve van de bekostiging van de regionale voorzieningen. Naar verwachting zijn in de komende jaren aanvullend middelen nodig om de regionale maatschappelijk opvangvoorzieningen te kunnen blijven bekostigen.

Beschermd Wonen en Beschermd Thuis:
De vraag naar beschermd wonen en beschermd thuis blijft toenemen, met name onder jongvolwassenen van 18-27 jaar. Tegelijkertijd neemt de complexiteit van de ondersteuningsvragen toe. Om hierop in te spelen wordt ingezet op de ontwikkeling van een geclusterde Beschermd Thuis-woonvoorziening voor jongvolwassenen. Er zijn gesprekken met zorgaanbieders –al dan niet in combinatie met vastgoed investeerders- en Veenvesters wat moet leiden tot de realisatie van een woonvoorziening in 2027. Deze voorziening overbrugt de huidige kloof tussen ambulante begeleiding en beschermd wonen en biedt een passende woon- en ondersteuningsvorm voor inwoners die (nog) niet zelfstandig kunnen wonen, maar voor wie een intramurale voorziening niet noodzakelijk is.

Daarnaast wordt regionaal gewerkt aan de ontwikkeling van drie passende woonvoorzieningen voor inwoners met complexe, meervoudige problematiek (Veenendaal-Rhenen, Barneveld en Ede). Het gaat om een doelgroep die vanwege ernstige psychiatrische problematiek, een verstandelijke beperking en/of beperkte sociale redzaamheid – al dan niet in combinatie met verslavingsproblematiek – niet duurzaam binnen reguliere woonvormen kan functioneren. Door het realiseren van gespecialiseerde woonvormen wordt passende ondersteuning geboden, wordt woonoverlast beperkt en wordt de leefbaarheid in wijken versterkt. Er wordt ingezet op een passende woonplek die voldoet aan diverse wetgevingen vanuit het fysieke domein en vanuit het sociaal domein. Wat betreft Veenendaal-Rhenen zijn vanuit de twee gemeenten de gesprekken met het fysieke domein en de provincie Utrecht gaande. Bij een beoogde en geschikte locatie worden het college en de raad betrokken. In het te doorlopen proces zal zeer veel aandacht uitgaan naar

omgevingsmanagement: we besteden extra aandacht aan participatie, verwachtingsmanagement en communicatie.

Taakvelden thema Bestaanszekerheid

Taakveld (bedragen x1000)	B/L	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
6.1G Samenkracht en burgerparticipatie	Lasten	4.445	4.245	4.245	4.219
Totaal 6.1G Samenkracht en burgerparticipatie		**4.445**	**4.245**	**4.245**	**4.219**
6.3A Inkomensregelingen	Baten	-111	-111	-111	-111
	Lasten	5.731	5.635	5.635	5.635
Totaal 6.3A Inkomensregelingen		**5.619**	**5.523**	**5.523**	**5.523**
6.3B Inkomensregelingen	Baten	-21.834	-21.834	-21.834	-21.834
	Lasten	25.266	25.265	25.265	25.265
Totaal 6.3B Inkomensregelingen		**3.432**	**3.431**	**3.431**	**3.431**
6.3C Inkomensregelingen	Lasten	491	491	491	491
Totaal 6.3C Inkomensregelingen		**491**	**491**	**491**	**491**
6.3D Inkomensregelingen	Lasten	54	54	54	54
Totaal 6.3D Inkomensregelingen		**54**	**54**	**54**	**54**
6.3E Inkomensregelingen	Lasten	13	13	13	13
Totaal 6.3E Inkomensregelingen		**13**	**13**	**13**	**13**
6.4 WSW en beschut werk	Lasten	8.398	8.030	8.022	8.022
Totaal 6.4 WSW en beschut werk		**8.398**	**8.030**	**8.022**	**8.022**
6.5A Arbeidsparticipatie	Baten	-25	-25	-25	-25
	Lasten	4.776	4.751	4.838	4.784
Totaal 6.5A Arbeidsparticipatie		**4.750**	**4.726**	**4.813**	**4.759**
6.5B Arbeidsparticipatie	Lasten	253	253	253	253
Totaal 6.5B Arbeidsparticipatie		**253**	**253**	**253**	**253**
6.5D Arbeidsparticipatie	Baten	-417	-417	-417	-417
	Lasten	417	417	417	417
Totaal 6.5D Arbeidsparticipatie		**0**	**0**	**0**	**0**
7.5B Begraafplaatsen	Lasten	39	27	27	27
Totaal 7.5B Begraafplaatsen		**39**	**27**	**27**	**27**
Totaal thema 3.4 Bestaanszekerheid		**27.495**	**26.793**	**26.872**	**26.791**

WSW en beschut werk
De lagere lasten vanaf 2028 worden voornamelijk veroorzaakt door de verwerking van indexering en vrijval binnen de sociale werkvoorziening, een lagere raming als gevolg van de correctie op de meicirculaire 2024 en doordat de taakmutatie september circulaire 2025 voor begeleiding beschut werk die in 2027 is opgenomen vanaf 2028 niet meer in de raming staat.

Thema V - Overig

Thema Overig

Binnen dit onderdeel is het beleid en de daarbij horende financiën opgenomen die niet onder een van de andere thema's, maar wel binnen dit begrotingsprogramma passen.

Beleid gerelateerd aan thema overig

Excel-tabel

Naam beleidsstuk	Wanneer vastgesteld
Visie op diversiteit, inclusiviteit en gelijkwaardigheid	01/04/2025
gezondheidsbeleid 'een gezond Veenendaal 2022'	01/01/2018
Regioplan IZA Vitale Gelderse Vallei 2023-2026	28/11/2023
Lokale inclusie agenda	25/10/2022
Regiovisie Valleiregio Beschermd Wonen en Beschermd Thuis 2024-2029	01/02/2024
regionale visie en beleidskader Maatschappelijke Opvang	01/02/2022
Regionale uitgangspunten OOGO	30/09/2015
IKC-beleid	15/09/2020
Regionaal programma basisvaardigheden Arbeidsmarktregio FoodValley 2021 – 2024	23/03/2021
Verordening bekostiging leerlingenvervoer Veenendaal 2026	26/02/2026
Lokaal onderwijsbeleid (LEA)/Onderwijsagenda 2025-2029	05/11/2024
Beleidskader “Samen Sterker met Sport en Bewegen”2024-2028	18/04/2024
Sportakkoord II Veenendaal 2023 - 2026	01/07/2023
Nationaal Sportakkoord II ‘Sport versterkt’	01/04/2023
Glans aan de Grift: cultuurnota 2022-2025	16/09/2021
Glans aan de Grift: cultuurvisie 2022-2030	16/09/2021
Opdracht Welzijn	22/09/2020

Actuele ontwikkelingen overig

Programma Inclusie
De opstart van het programma in 2026 heeft inmiddels een beweging in gang gezet waardoor bewustwording over inclusie wordt vergroot en er wordt gewerkt aan de borging van inclusie in beleid (zoals het toegankelijker maken van openbare ruimte). In 2027 werken we verder aan de doelen die per spoor zijn benoemd in het programma.

Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen
Om meldingen van discriminatie te behandelen zijn we, onder de huidige wet, verplicht om een antidiscriminatievoorziening (ADV) te contracteren. Daarnaast leveren zij nog meer diensten op het gebied van antidiscriminatie. De aanbieders van de ADV zijn regionaal georganiseerd met daardoor ruimte om in samenwerking lokaal beleid uit te voeren.
Een beoogde wijziging in de wet (in 2026 of 2027) gaat uit van centralisatie van de ADV's. Momenteel is nog onduidelijk wat dit gaat betekenen voor zowel de uitvoering van antidiscriminatiebeleid (inclusief preventie) en het bijbehorend rijksbudget.

Zorgplicht bibliotheken
Door een wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) krijgen gemeenten een wettelijke zorgplicht voor openbare bibliotheekvoorzieningen. Hoewel momenteel wordt uitgegaan van een inwerkingtreding per 1 januari 2027, moet het wetsvoorstel nog worden behandeld door de Tweede en Eerste Kamer. Hierdoor bestaat de mogelijkheid dat de invoeringsdatum opschuift naar een later moment. Bijvoorbeeld 1 juli 2027. De wettelijke zorgplicht verplicht gemeenten te zorgen voor een volwaardige, fysieke en professioneel bemande bibliotheekvoorziening die voor inwoners binnen redelijke afstand bereikbaar is. Daarnaast worden gemeenten verplicht een meerjarenbeleidsplan voor het bibliotheekwerk op te stellen. In dit plan wordt beschreven hoe invulling wordt gegeven aan de zorgplicht, rekening houdend met de lokale situatie en behoeften. Gemeenten dienen hun meerjarenbeleidsplan binnen één jaar na publicatie van de wet vast te stellen. Afhankelijk van de voortgang van het wetgevingstraject bij het Rijk wordt in 2027 het meerjarenbeleidsplan voor Veenendaal opgesteld, waarna dit aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Naar verwachting worden vanuit het Rijk aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de wettelijke zorgplicht.

Taakvelden thema overig

Excel-tabel

Taakveld (bedragen x1000)	B/L	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
4.3A Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Baten	-1.617	-1.617	-1.617	-1.617
	Lasten	4.317	4.316	4.316	4.315
Totaal 4.3A Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		**2.700**	**2.700**	**2.700**	**2.698**
6.1F Samenkracht en burgerparticipatie	Lasten	-340	-340	-340	-340
Totaal 6.1F Samenkracht en burgerparticipatie		**78**	**78**	**78**	**78**
6.1G Samenkracht en burgerparticipatie	Lasten	-262	-262	-262	-262
Totaal 6.1G Samenkracht en burgerparticipatie		**7.135**	**7.135**	**7.135**	**7.135**
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	Lasten	7.135	7.135	7.135	7.135
Totaal 6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO		**64**	**64**	**64**	**64**
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	Lasten	64	64	64	64
Totaal 6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal		**455**	**441**	**441**	**441**
6.23B Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	Lasten	455	441	441	441
Totaal 6.23B Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal		**0**	**0**	**0**	**0**
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	Lasten	0	0	0	0
Totaal 6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)		**48**	**48**	**48**	**48**
6.712 Begeleiding (Wmo)	Lasten	48	48	48	48
Totaal 6.712 Begeleiding (Wmo)		**4.884**	**4.884**	**4.884**	**4.884**
6.713 Dagbesteding (Wmo)	Lasten	4.884	4.884	4.884	4.884
Totaal 6.713 Dagbesteding (Wmo)		**9**	**9**	**9**	**9**
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	Baten	9	9	9	9
	Lasten	-83	-83	-83	-83
Totaal 6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)		**143**	**143**	**143**	**143**
6.791 PGB Wmo	Lasten	60	60	60	60
Totaal 6.791 PGB Wmo		**7.793**	**7.793**	**4.100**	**3.958**
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	Baten	7.793	7.793	4.100	3.958
	Lasten	7.837	7.837	7.837	7.837
Totaal 6.811 Beschermd wonen (Wmo)		**7.837**	**7.837**	**7.837**	**7.837**
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	Lasten	1.417	1.417	1.417	1.417
Totaal 6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)		**1.417**	**1.417**	**1.417**	**1.417**
7.1A Volksgezondheid	Lasten	-1.043	-943	-943	-943
Totaal 7.1A Volksgezondheid		**5.658**	**5.035**	**5.037**	**5.037**
5.1A Sportbeleid en activering	Lasten	4.615	4.092	4.094	4.094
Totaal 5.1A Sportbeleid en activering		**757**	**757**	**757**	**757**
5.6A Media	Lasten	757	757	757	757
Totaal 5.6A Media		**-5.680**	**-5.680**	**-5.680**	**-5.680**
6.5D Arbeidsparticipatie	Baten	5.414	5.414	5.362	5.362
	Lasten	-266	-266	-317	-317
Totaal 6.5D Arbeidsparticipatie		**68**	**68**	**68**	**68**
4.3C Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Baten	68	68	68	68
	Lasten	4.227	3.933	3.933	3.933
Totaal 4.3C Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		**4.227**	**3.933**	**3.933**	**3.933**
Totaal thema 3.5 Overig		**41.537**	**40.707**	**36.964**	**36.821**

Omschrijving (toelichting)

Het Rijk is van plan om per 2029 de standaard maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning te schrappen binnen de Wmo. Hiervoor is in de Meicirculaire 2026 alvast een uitname gedaan van het Gemeentefonds van circa 5,1-5,3 mln per jaar zodat het Rijk haar meerjarenbegroting rond kon krijgen. Daarnaast is er het voornemen om voor de groep inwoners (minima en sociaal kwetsbaren) die huishoudelijke ondersteuning straks niet in eigen beheer kunnen organiseren een vangnetregeling huishoudelijke ondersteuning op te zetten. Hiervoor is in de Meicirculaire 2026 1,5 - 1,6 mln toegevoegd aan het Gemeentefonds. Per saldo ontstaat hierdoor een verschil van circa 3,6 - 3,7 mln op het taakveld 6.711 huishoudelijke hulp.
In de Meicirculaire 2026 hebben we voor het jaar 2027 eenmalig een compensatie uitkering gehad voor het later invoeren van de inkomensafhankelijke eigenbijdrage voor de Wmo voorzieningen van 807k. Daarnaast heeft er in de Septembercirculaire 2024 een taakmutatie plaatsgevonden van 290k voor aanvullende indexering voor demografische veranderingen. Op het taakveld 6.714 zien we daardoor een daling van de lasten met 523k.
In afwachting van de ontwikkelingen rondom ASWA is er in het verleden ter overbrugging van de uitwerking van het nieuwe ASWA akkoord 287k gereserveerd en meegenomen naar 2027. In 2028 valt deze reservering weg en dalen de lasten met ca 295k.